

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Гурвантэс сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ӨМА-2023/81/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.Umnugovi@audit.mn

Өмнөговь аймаг
2023 он

Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Өсөхбаяр
Утас: 70533539 Цахим хаяг: usukhbayarts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Т.Хонгорзул
Утас: 70533552 Цахим хаяг: Khongorzult@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Ж.Болормаа
Утас: 70533552 Цахим хаяг: Бolormaaja@audit.gov.mn
Аудитор: Э.Жаргал
Утас: 70533552 Цахим хаяг: jargale@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	
4.1 Ерөнхий зүйл	
4.2 Материаллаг байдал.....	
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	
Тус оны үйл ажиллагаанд завсрын аудит хийгдээгүй болно.....	
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн удирдлагын ордон 304 тоот, 3 дугаар баг,
Даланзадгад сум, Өмнөговь аймаг, 46083
Утас: (976) 7053 3539, Цахим хуудас: www.audit.mn
Цахим шуудан: umnugovi@audit.gov.mn

2023.02.24 № 52

танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Гурвантэс сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Гурвантэс сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Багш ажилчдын нийгмийн асуудлыг шийдэж нийтийн орон сууц барихаар төлөвлөн 1,200 м.кв эзэмшлийн газрыг бүртгэлд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоолоор 20.2 сая төгрөгийн хөрөнгө акталж, 50.8 сая төгрөгийн цаашид ажиглах боломжтой хөрөнгийг дахин үнэ тогтоон бүртгэлд тусгасан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

• 016020084

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ӨСӨХБАЯР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/			
Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	64,933,300.00	175,764,376.83
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	106,880,946.83
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	-	106,880,946.83
3121	Төгрөг	-	106,880,946.83
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	106,880,946.83
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	64,933,300.00	68,883,430.00
351	Түүхий эд материал	14,972,800.00	31,545,279.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	14,972,800.00	31,545,279.00
354	Хангамжийн материал	49,960,500.00	37,338,151.00
35410	Бичиг хэргийн материал	239,150.00	239,150.00
35420	Аж ахуйн материал	32,588,940.00	25,546,091.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	50,000.00	50,000.00
35450	Барилгын засварын материал	840,000.00	1,230,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	16,242,410.00	10,272,910.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,880,556,601.73	3,994,091,718.24
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,880,556,601.73	3,994,091,718.24
392	Биет хөрөнгө	3,816,152,985.05	3,927,548,934.88
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,248,938,173.06	4,316,862,282.06
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-633,904,686.40	-735,261,736.24
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	62,073,800.00	46,695,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-38,726,300.12	-31,130,000.16
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	127,907,324.00	239,897,050.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-67,553,914.47	-41,615,994.92
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	157,015,577.00	166,675,715.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-99,778,439.93	-100,951,306.92
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	28,723,489.25	25,504,335.25
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-21,069,279.37	-21,024,351.22
39217	Ном	52,527,242.03	61,897,942.03
393	Биет бус хөрөнгө	64,403,616.68	66,542,783.36
39301	Программ хангамж	1,377,500.00	1,377,500.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-542,083.32	-802,916.64
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	63,568,200.00	65,968,200.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,945,489,901.73	4,169,856,095.07
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,945,489,901.73	4,169,856,095.07
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,945,489,901.73	4,169,856,095.07
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/	653,616,181.55	656,016,181.55
51101	Өмч: - төрийн	653,616,181.55	656,016,181.55
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,801,055,466.06	3,027,462,489.40
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,801,055,466.06	-1,139,993,605.67
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	4,167,456,095.07
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	490,818,254.12	486,377,424.12
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,945,489,901.73	4,169,856,095.07

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,425,321,029.32	6,202,334,262.73

12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	24,414,016.16	4,176,488,371.73
120	Нийтлэг татварын бус орлого	24,414,016.16	4,176,238,433.73
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	21,738,244.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	1,500,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	-	20,238,244.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	-	249,938.00
123004	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	249,938.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,400,907,013.16	2,025,845,891.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	-	1,708,495,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	1,708,495,700.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,163,930,900.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	47,747,228.00	68,996,791.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	5,080,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	31,164,945.00	45,453,791.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	12,663,783.00	14,100,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,918,500.00	4,363,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	189,228,885.16	248,353,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	189,228,885.16	248,353,400.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,553,989,384.21	2,034,878,167.66
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,553,989,384.21	2,034,878,167.66
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,467,520,914.55	1,862,664,994.46
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	918,626,294.00	1,188,296,630.00
210101	Үндсэн цалин	655,685,231.00	849,972,778.00
210102	Нэмэгдэл	262,941,063.00	282,373,519.00
210104	Урамшуулал	-	55,950,333.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	124,443,857.34	152,324,031.79
210201	Тэтгэврийн даатгал	89,772,041.31	100,969,497.07
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,586,100.00	12,815,886.94
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,055,499.92	10,293,758.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,779,665.00	2,567,571.74
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,250,551.11	25,677,317.36
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	183,912,535.16	192,788,057.18
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,578,831.50	4,184,813.54
210302	Түлш, халаалт	174,589,939.70	176,014,192.20
210303	Цэвэр, бохир ус	5,743,763.96	12,589,051.44
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,584,544.00	13,755,170.00
210401	Бичиг хэрэг	2,003,100.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	3,470,544.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,923,000.00	-
210404	Ном, хэвлэл	3,918,500.00	4,363,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	72,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,197,400.00	9,392,170.00
2105	Норматив зардал	26,761,000.00	71,097,800.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	976,500.00	00.00
210502	Хоол, хүнс	25,509,200.00	71,097,800.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	275,300.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,134,850.00	5,573,690.00
210604	Урсгал засвар	6,134,850.00	5,573,690.00
2107	Томилот, зочны зардал	1,150,000.00	-
210702	Дотоод албан томилот	1,150,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,642,700.00	11,525,800.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад,ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,642,700.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	11,525,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	185,265,134.05	227,303,815.49

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	663,783.00	39,843,379.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,728,523.16	22,472,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	177,872,827.89	164,988,036.49
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	86,468,469.66	172,213,173.20
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	48,645,263.00	170,676,351.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	26,782,500.00	142,928,698.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	21,862,763.00	27,747,653.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	1,286,884.20
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	1,286,884.20
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	37,823,206.66	249,938.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,823,206.66	249,938.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-128,668,354.89	4,167,456,095.07
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-128,668,354.89	4,167,456,095.07

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл /Төгрөгөөр/
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,400,907,013.16	2,027,595,829.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	1,749,938.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	1,500,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	1,500,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	1,500,000.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	-	249,938.00
123004	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	249,938.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,400,907,013.16	2,025,845,891.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	-	1,708,495,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	1,708,495,700.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,163,930,900.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	47,747,228.00	68,996,791.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	5,080,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	31,164,945.00	45,453,791.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	12,663,783.00	14,100,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,918,500.00	4,363,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	189,228,885.16	248,353,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	189,228,885.16	248,353,400.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,390,910,713.16	1,858,757,782.17
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,390,910,713.16	1,858,757,782.17
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,306,156,463.50	1,686,544,608.97
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	918,626,294.00	1,188,296,630.00
210101	Үндсэн цалин	655,685,231.00	849,972,778.00
210102	Нэмэгдэл	262,941,063.00	282,373,519.00
210104	Урамшуулал	-	55,950,333.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	124,443,857.34	152,324,031.79
210201	Тэтгэврийн даатгал	89,772,041.31	100,969,497.07
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,586,100.00	12,815,886.94
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,055,499.92	10,293,758.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,779,665.00	2,567,571.74
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,250,551.11	25,677,317.36
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	183,912,535.16	192,788,057.18

210301	Гэрэл, цахилгаан	3,578,831.50	4,184,813.54
210302	Түлш, халаалт	174,589,939.70	176,014,192.20
210303	Цэвэр, бохир ус	5,743,763.96	12,589,051.44
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,205,144.00	4,363,000.00
210401	Бичиг хэрэг	2,003,100.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	3,470,544.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,923,000.00	-
210404	Ном, хэвлэл	3,918,500.00	4,363,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	72,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,818,000.00	-
2105	Норматив зардал	28,045,800.00	71,097,800.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	976,500.00	-
210502	Хоол, хүнс	25,509,200.00	71,097,800.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,560,100.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,316,350.00	6,108,790.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	145,100.00
210604	Урсгал засвар	5,316,350.00	5,963,690.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,150,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	1,150,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14,392,700.00	12,135,200.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	14,392,700.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	12,135,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,063,783.00	59,431,100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,463,783.00	38,438,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,600,000.00	20,992,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	84,754,249.66	172,213,173.20
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	46,931,043.00	170,676,351.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	25,068,280.00	142,928,698.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	21,862,763.00	27,747,653.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	1,286,884.20
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	1,286,884.20
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	37,823,206.66	249,938.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,823,206.66	249,938.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	9,996,300.00	168,838,046.83
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	9,996,300.00	61,957,100.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	9,996,300.00	61,957,100.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	9,996,300.00	61,957,100.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	9,996,300.00	61,957,100.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(9,996,300.00)	(61,957,100.00)
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	106,880,946.83
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	106,880,946.83

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	653,616,181.55	490,818,254.12	2,929,723,820.95	4,074,158,256.62
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	653,616,181.55	490,818,254.12	2,929,723,820.95	4,074,158,256.62

C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	-128,668,354.89	-128,668,354.89
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	653,616,181.55	490,818,254.12	2,801,055,466.06	3,945,489,901.73
D01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	653,616,181.55	490,818,254.12	2,801,055,466.06	3,945,489,901.73
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-3,941,049,071.73	-3,941,049,071.73
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	653,616,181.55	490,818,254.12	-1,139,993,605.67	4,440,830.00
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-4,440,830.00	-	-4,440,830.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	2,400,000.00	-	-	2,400,000.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	4,167,456,095.07	4,167,456,095.07
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	656,016,181.55	486,377,424.12	3,027,462,489.40	4,169,856,095.07

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны / төгрөгөөр /	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,713,575,700.00	1,601,864,691.17
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,713,575,700.00	1,601,864,691.17
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,582,332,500.00	1,479,802,193.17
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,229,588,600.00	1,144,311,768.00
210101	Үндсэн цалин	923,569,300.00	812,242,205.00
210102	Нэмэгдэл	283,191,400.00	279,554,927.00
210104	Урамшуулал	22,827,900.00	52,514,636.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	153,798,400.00	146,494,125.17
210201	Тэтгэврийн даатгал	104,583,100.00	97,278,825.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,303,800.00	12,303,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,843,100.00	9,843,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,460,700.00	2,460,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,607,700.00	24,607,700.00
2105	Норматив зардал	71,097,800.00	71,097,800.00
210502	Хоол, хүнс	71,097,800.00	71,097,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,881,600.00	12,135,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	12,881,600.00	12,135,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	114,966,100.00	105,763,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	95,643,700.00	86,440,900.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	19,322,400.00	19,322,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	131,243,200.00	122,062,498.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	131,243,200.00	122,062,498.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	131,243,200.00	122,062,498.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,713,575,700.00	1,708,745,638.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,713,575,700.00	1,708,745,638.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,713,575,700.00	1,708,495,700.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	106,880,946.83
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	91	87
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	64	60
620003	Үйлчлэх ажилтан	26	26
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	1,025	1,025
630001	Төрийн өмчит ЕБС	1,025	1,025

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	68,996,791.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	68,996,791.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	20,133,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,363,000.00
210404	Ном, хэвлэл	4,363,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,000,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	9,000,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,770,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,100,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,670,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	48,613,853.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	48,613,853.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,866,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	27,747,653.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	249,938.00
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	249,938.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	68,996,791.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	68,996,791.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	5,080,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	45,453,791.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	14,100,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,363,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал	-
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 20.5 сая төгрөгийн 2 алдаа¹ илэрснээс 2 алдааг аудитын явцад залрууллаа. Үүнд:

Тус байгууллага нь нэмэлт санхүүжилтийн данснаас төвлөрүүлсэн 0.02 сая төгрөгийг борлуулалтын орлогоор хүлээн зөвшөөрч тайлагнасан,үлдэх өртөг дуусаж дахин үнэ тогтоосон хөрөнгийг бүртгэхдээ үнийн зөрүүгийн зардалд тусгаж тайлагнасныг залрууллаа.

Аудитаар нийт 71.9 сая төгрөгийн 4 зөрчил² илрүүлж 3 заалт бүхий 1 албан шаардлага хүргүүлж, 1 зөвлөмж өгч ажиллаа.

3.1 Албан шаардлага

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Илрүүлэлт 1: Шилэн дансны мэдээллийг тулган баталгаажуулахад 36.9 сая төгрөгийн 3 шийдвэрийн мэдээллийг байршуулаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4.8-д заасныг хэрэгжүүлж ажиллах Албан шаардлага

Илрүүлэлт 2: Шилэн дансны нэгдсэн системд 119 мэдээлэл байршуулахаас 11 мэдээллийг хугацаа хоцруулан байршуулсан байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3-д заасныг хэрэгжүүлж ажиллах Албан шаардлага

Илрүүлэлт 3: Шилэн дансны мэдээллийг тулган баталгаажуулахад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 2 гүйлгээ буюу 13.2 сая төгрөгийн, зарлагын 4 гүйлгээ буюу 21.7 сая төгрөгийн мэдээллийг байршуулаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5-д заасныг хэрэгжүүлж ажиллах Албан шаардлага

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Дотоодын хяналттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт 1: Тайлант онд худалдан авалт хийхдээ Е-баримтын бөөн дүнгээр хүлээн зөвшөөрч гүйлгээ хийсэн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулж, Е баримтыг үндэслэн гүйлгээ хийх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 10 дугаар сарын 02-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6.АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
нэмэлт санхүүжилтийн данснаас төвлөрүүлсэн 249.938 төгрөгийг борлуулалтын орлогоор хүлээн зөвшөөрч тайлагнасан	1	249.9			1	249.9	1	249.9				
үлдэх өртөг дуусаж дахин үнэ тогтоосон хөрөнгийг бүртгэхдээ үнийн зөрүүгийн зардалд тусгаж тайлагнасан	1	20,238.2			1	20,238.2	1	20,238.2				
Дүн	2	20,488.2	-	-	2	20,488.2	2	20,488.2	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны мэдээллийг тулган баталгаажуулахад 36,924.225 төгрөгийн 3 шийдвэрийн мэдээллийг байршуулаагүй	1	36,924.2			1	36,924.2		
11 мэдээллийг хугацаа хоцруулан байршуулсан	1	-				-		
цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 2 гүйлгээ буюу 13,215.757 төгрөгийн, зарлагын 4 гүйлгээ буюу 21,739.667 төгрөгийг мэдээлээгүй	1	34,955.4			1	34,955.4		
Дүн	2	71,879.6	-	-	2	71,879.65		
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	2	71,879.6	-	-	2	71,879.6	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Бараа, үйлчилгээний худалдан авалтын төлбөрийн Е баримтын зардлыг барааны нэр төрөл, тоо ширхгээр гаргуулаагүй, бөөн дүнгээр шивүүлж, анхан шатны баримтад хавсарсан	1	-					1	-				
Дүн	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-